

**VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS
DUJŲ IR ELEKTROS DEPARTAMENTO
DUJŲ SKYRIUS**

Teikti Komisijos posėdžiui
Komisijos pirmininko pavaduotojas
Jonas Makauskas

2019-05-21

**PAŽYMA
DĖL AB AGROFIRMOS „JOSVAINIAI“ GAMTINIŲ DUJŲ TARIFŲ BUITINIAMS
VARTOTOJAMS**

2019 m. gegužės 21 d. Nr. O5E-131
Vilnius

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo (toliau – Įstatymas) 9 straipsnio 17 dalimi, gamtinių dujų įmonės buitiniams vartotojams tarifus nustato kas pusę metų ir pateikia tvirtinti Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai (toliau – Komisija).

Komisija 2018 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. O3E-429 „Dėl AB agrofimos „Josvainiai“ gamtinių dujų skirstymo kainų ir gamtinių dujų tarifų buitiniams vartotojams“ patvirtino AB agrofimos „Josvainiai“ (toliau – Bendrovė) suskaičiuotus gamtinių dujų tarifus buitiniams vartotojams, kurie taikomi nuo 2019 m. sausio 1 d.

Bendrovė 2019 m. gegužės 6 d. raštu Nr. 16 kreipėsi į Komisiją prašydama patvirtinti naujus gamtinių dujų tarifus buitiniams vartotojams, taikytinus nuo 2019 m. liepos 1 d.

Gamtinių dujų tarifas buitiniams vartotojams susideda iš pastoviosios ir kintamosios dalies. Pastoviąją Bendrovės tarifo dalį sudaro dujų tiekimo kaina. Vadovaujantis Įstatymo 9 straipsnio 6 dalimi, gamtinių dujų tiekimo kaina nėra reguliuojama, išskyrus atvejus, jei Komisija rinkos tyrimo metu nustato, kad dėl veiksmingos konkurencijos trūkumo asmuo taiko pernelyg dideles kainas arba naudoja kainų spaudimą, tuo darydamas žalą rinkos dalyviams. Atsižvelgiant į tai, dujų tiekimo veiklos sąnaudų lygis bei gamtinių dujų tiekimo maržos dydis yra nereguliuojamas.

Bendrovės pastovioji tarifo dalis, kurią sudaro gamtinių dujų tiekimo kaina, lieka nepakitusi, t. y. buitiniams vartotojams, suvartojantiems iki 300 m³ (I gr.) ir nuo 300 iki 20000 m³ (II gr.) gamtinių dujų per metus, tiekimo kainos atitinkamai išlieka **0,52 Eur/mėn.** (be PVM) ir **3,30 Eur/mėn.** (be PVM).

Gamtinių dujų tarifo buitiniams vartotojams kintamąją dalį sudaro prognozuojama 2019 m. II pusmečio gamtinių dujų pirkimo kaina, UAB „Lietuvos energijos tiekimas“ gamtinių dujų tiekimo kaina, perdavimo paslaugų kaina¹, Bendrovės gamtinių dujų skirstymo kaina pagal atitinkamą vartotojų grupę², gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių

¹ 2018 m. lapkričio 22 d. Komisijos nutarimas Nr. O3E-522 „Dėl akcinės bendrovės „Amber Grid“ gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainų 2019 metams tvirtinimo“

² 2018 m. lapkričio 30 d. nutarimas Nr. O3E-556 „Dėl AB agrofimos „Josvainiai“ gamtinių dujų skirstymo kainų ir gamtinių dujų tarifų buitiniams vartotojams“

dujų perdavimo kaina³ (toliau – Saugumo dedamoji) ir skirtumas tarp ankstesnio tarifų galiojimo laikotarpio prognozuotų ir faktinių gamtinių dujų (produkto) kainų.

Pagal Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos, patvirtintos Komisijos 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. O3-367 „Dėl Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Metodika), 14.1 papunktį, gamtinių dujų įmonė prognozuojama gamtinių dujų pirkimo kaina, įvertinus įsigijimo šaltinius, nustato atsižvelgdama į galiojančiose gamtinių dujų pirkimo–pardavimo sutartyse nustatytas tiekimo formules ar konkrečias kainas. Gamtinių dujų pirkimo kaina skaičiuojama kiekvienam mėnesiui pagal galiojančioje sutartyje nustatytas formules ir pagal sutartį įsigijamų gamtinių dujų kiekių proporcijas. Bendrovė perka gamtines dujas iš UAB „Lietuvos dujų tiekimas“. Dujų pirkimo kaina skaičiuojama pagal pirkimo–pardavimo sutartyje nurodytą formulę. Bendrovės prognozuojama svartinė vidutinė 2019 m. II pusmečio gamtinių dujų pirkimo kaina buitiniams vartotojams (UAB „Lietuvos energijos tiekimas“ duomenimis) sudarys **18,57 Eur/MWh**, t. y. 36,08 % mažesnė negu šiuo metu įskaiciuota į 2019 m. I pusmečio tarifą (25,27 Eur/MWh).

Vadovaujantis Įstatymo 9 straipsnio 17 dalimi bei Metodikos 48 ir 49 punktais, skaičiuojant tarifus buitiniams vartotojams yra vertinamas skirtumas tarp pasibaigusio pusmečio prognozuotų ir faktinių gamtinių dujų (produkto) kainų. Pajamų skirtumo, susidariusio dėl 2018 metų II pusmečio faktinės ir prognozuotos dujų (produkto) kainos buitiniams vartotojams, skaičiavimas pateiktas 1 lentelėje.

1 lentelė. 2018 metų II pusmečio pajamų skirtumo dėl faktinės ir prognozuotos dujų (produkto) kainos neatitikimo skaičiavimas

Metai	Mėnuo	Į tarifą įtraukta gamtinių dujų įsigijimo kaina, Eur/MWh	Faktinė dujų įsigijimo kaina, Eur/MWh	Kiekis, MWh	Skirtumas, Eur
1	2	3	4	5	(3-4)*5
2018	Liepa	26,40	28,68	32,098	-73,18
2018	Rugpjūtis	26,40	29,52	14,396	-44,92
2018	Rugsėjis	26,40	30,29	35,228	-137,04
2018	Spalis	26,40	32,65	38,307	-239,42
2018	Lapkritis	26,40	31,71	49,886	-264,89
2018	Gruodis	26,40	34,10	181,282	-1395,87
Iš viso, Eur					-2155,32
Prognozuojamas gamtinių dujų kiekis 2019 m. II pusmečiui, MWh					246
Į gamtinių dujų tarifą įtraukiamas skirtumas, Eur/MWh					8,76

Bendrovės pajamų skirtumas dėl 2018 m. II pusmečio gamtinių dujų įsigijimo kainų sudaro -2155,32 Eur. Įvertinus 2019 m. II pusmetyje buitiniams vartotojams planuojamą pateikti gamtinių dujų kiekį – 246 MWh, gamtinių dujų tarifas buitiniams vartotojams didėja – $2155,32/246,00 = 8,76$ Eur/MWh.

Bendra transportavimo kaina skaičiuojama įvertinus šiuo metu galiojančią AB „Amber Grid“ perdavimo pajėgumų paslaugų kainą išleidimo taške – sistemos naudotojams, per metus per vidinį išleidimo tašką transportuojantiems iki 10,4 TWh atitinkantį gamtinių dujų kiekį už pajėgumus – 101,6 Eur/MWh/parą/metus, kai Bendrovės užsakyti 2019 m. ilgalaikiai perdavimo pajėgumai buitiniams vartotojams – 2,97 MWh/parą/metus, bei už perduotą gamtinių dujų kiekį –

³ 2018 m. gruodžio 7 d. Komisijos nutarimas Nr. O3E-583 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2018 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. O3E-527 „Dėl gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos nustatymo“ pakeitimo“

0,69 Eur/MWh, kai Bendrovės 2019 m. II pusm. planuojamas buitiniams vartotojams patiekti kiekis – 246,00 MWh, Saugumo dedamoji – 559,34 Eur/MWh/paraž/metus, kai AB „Amber Grid“ kaina už vartojimo pajėgumus – 63,17 Eur/MWh/paraž/metus, Bendrovės užsakyti vartojimo pajėgumai buitiniams vartotojams – 2,97 MWh.

Bendrovės skirstymo kainos sistemos naudotojams, kuriems į vieną dujų pristatymo vietą paskirstoma iki 3,120 MWh dujų per metus – 7,75 (Eur/MWh), o vartotojams suvartojantiems nuo 3,120 MWh iki 207,980 MWh – 2,09 Eur/MWh.

Atsižvelgiant į tai, gamtinių dujų transportavimo kainos dalis perdavimo dujotiekiais sudarys **5,06 Eur/MWh**: $((101,6 * 2,97 / 246) / 2) + ((63,17 * 2,97 / 246) / 2) + ((559,34 * 2,97 / 246) / 2) + 0,59 = 5,06$ Eur/MWh. Papildomai įvertinus Bendrovės skirstymo kainą, **Bendrovės gamtinių dujų transportavimo kaina iš viso:**

- vartotojams, suvartojantiems iki 3,12 MWh dujų per metus sudarys – **12,81** Eur/MWh (5,06 + 7,75 = 12,81),
- vartotojams, suvartojantiems nuo 3,12 MWh iki 207,980 MWh dujų per metus sudarys – **7,15** Eur/MWh (5,06 + 2,09 = 7,15).

Nuo 2019 m. liepos 1 d. taikytino gamtinių dujų tarifo buitiniams vartotojams kintamosios dalies skaičiavimas pateiktas 2 lentelėje.

2 lentelė. Gamtinių dujų tarifo buitiniams vartotojams kintamosios dalies 2019 metų II pusmečiui skaičiavimas

Buitinių vartotojų pogrupis	Prognozuojama gamtinių dujų (produkto) kaina	Skirtumas tarp 2018 m. II pusmečio faktinės ir prognozuotos gamtinių dujų (produkto) kainų	Perdavimo kaina	Skirstymo kaina	Saugumo dedamoji	Kintamoji tarifo dalis iš viso	
	Eur/MWh	Eur/MWh	Eur/MWh	Eur/MWh	Eur/MWh	Eur/MWh	Eur/m ³ *
I	18,57	8,76	1,68	7,75	3,38	40,14	0,42
II	18,57	8,76	1,68	2,09	3,38	34,48	0,36

* Naudojant 2018 m. II pusmečio faktinių šilumingumo verčių svartinį vidurkį, konvertavimo koeficientas iš Eur/MWh į Eur/m³ lygus 0,010425.

Nuo 2019 m. liepos 1 d. taikytini gamtinių dujų tarifai buitiniams vartotojams ir jų palyginimas su 2019 metų I pusmečio tarifais parodyti 3 lentelėje.

3 lentelė. Gamtinių dujų tarifų buitiniams vartotojams 2019 m. I ir II pusmečių palyginimas

	Mato vnt.	Nuo 2019 m. sausio 1 d.	Nuo 2019 m. liepos 1 d.	Pokytis	
				Eur	Proc.
I gr. (be PVM)					
Pastovioji tarifo dalis	Eur/mėn.	0,52	0,52	-	-
Kintamoji tarifo dalis	Eur/m ³	0,40	0,42	0,02	5,00
I gr. (su PVM)					
Pastovioji tarifo dalis	Eur/mėn.	0,63	0,63	-	-
Kintamoji tarifo dalis	Eur/m ³	0,48	0,51	0,03	6,25
II gr. (be PVM)					
Pastovioji tarifo dalis	Eur/mėn.	3,30	3,30	-	-
Kintamoji tarifo dalis	Eur/m ³	0,34	0,36	0,02	5,88
II gr. (su PVM)					

Pastovioji tarifo dalis	Eur/mėn.	3,99	3,99	-	-
Kintamoji tarifo dalis	Eur/m ³	0,42	0,44	0,02	4,76

Palyginus su šiuo metu taikomais tarifais, AB agrofiramos „Josvainiai“ suskaičiuota buitiniams vartotojams kintamoji dujų tarifo dalis (be PVM) nuo 2019 m. liepos 1 d. I grupei didėja 0,02 Eur/m³ (5,00 proc.), II grupei – 0,02 Eur/m³ (5,88 proc.) dėl skirtumo tarp 2018 m. II pusmečio faktinės ir prognozuotos gamtinių dujų (produkto) kainų.

Dujų ir elektros departamento Dujų skyrius, vadovaudamasis Įstatymo 9 straipsnio 17 dalimi, Metodika ir atsižvelgęs į Bendrovės 2019 m. gegužės 6 d. raštą Nr. 16, siūlo Komisijai patvirtinti Bendrovės gamtinių dujų tarifus buitiniams vartotojams (be PVM), taikomus nuo 2019 m. liepos 1 d.:

1. vartotojams, suvartojantiems iki 300 m³ gamtinių dujų per metus:
 - 1.1. pastoviąją tarifo dalį – 0,52 Eur/mėn.;
 - 1.2. kintamąją tarifo dalį – 0,42 Eur/m³;
2. vartotojams, suvartojantiems nuo 300 m³ iki 20 tūkst. m³ gamtinių dujų per metus:
 - 2.1. pastoviąją tarifo dalį – 3,30 Eur/mėn.;
 - 2.2. kintamąją tarifo dalį – 0,36 Eur/m³.

PRIDEDAMA. Komisijos nutarimo „Dėl AB agrofiramos „Josvainiai“ gamtinių dujų tarifų buitiniams vartotojams“ projektas, 1 lapas.

Dujų skyriaus vyr. specialistas

Justas Valaitis

Į posėdį kviečiami:

AB agrofiramos „Josvainiai“ atstovai.